

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τους κ.κ. Υπουργούς:

- Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Πρόνοιας
- Εσωτερικών
- Υγείας

Θέμα: Μέτρα στήριξης των αστέγων

Στην Ελλάδα το φαινόμενο της έλλειψης στέγης μετρά ήδη τρεις δεκαετίες και περισσότερους από 40.000 συμπολίτες μας που ζουν στο δρόμο ή σε ακατάλληλες συνθήκες στέγασης -με τη μεγαλύτερη συγκέντρωση στα μεγάλα αστικά κέντρα, Αθήνα-Θεσσαλονίκη κ.α.-, βιώνοντας την πιο ακραία μορφή φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού. Την ίδια στιγμή, δημόσια και δημοτικά κτίρια αφήνονται αναξιοποίητα να ρημάζουν, ενώ θα μπορούσαν να ανοίξουν και να δοθούν για τη στέγαση των συμπολιτών μας, που βιώνουν με τον χειρότερο τρόπο το άγριο πρόσωπο της κρίσης.

Η οικονομική κρίση, οι εφαρμοζόμενες μνημονιακές, αντικοινωνικές πολιτικές και τα συνεπακόλουθά τους, όπως η ανεργία που πλήττει σχεδόν όλες τις ηλικίες και τις επαγγελματικές κατηγορίες, διαφοροποίησε την τελευταία πενταετία το φαινόμενο έλλειψης στέγης, τόσο ποσοτικά, με σαφή αύξηση του αριθμού των αστέγων - περίπου κατά 25% – σύμφωνα με τα στοιχεία που έχουν συλλέξει οι διάφορες οργανώσεις που ασχολούνται με το ζήτημα, όσο και ποιοτικά, με την εμφάνιση της γενιάς των «νεοαστέγων», των θυμάτων δηλαδή της κρίσης και των βάρβαρων πολιτικών των μνημονιακών κυβερνήσεων που έσπρωξαν με μιας στην ανέχεια και τη φτώχεια χιλιάδες ανθρώπους. Οι εκτιμήσεις του Ευρωπαϊκού Παρατηρητηρίου για την Έλλειψη Στέγης και της Ευρωπαϊκής Ομοσπονδίας Εθνικών Οργανώσεων για τους Αστέγους (FEANTSA) αναφέρουν ότι στην Ελλάδα οι άστεγοι είναι πάνω από 40.000.

Σύμφωνα με τα όσα προέκυψαν από την απάντηση του αρμόδιου επιτρόπου **László Andor**, σε ερώτηση του ευρωβουλευτή του ΣΥΡΙΖΑ **Νίκου Χουντή**, για τις δυνατότητες χρηματοδοτούμενων προγραμμάτων υπέρ αστέγων, τέτοια προγράμματα μπορούν να χρηματοδοτηθούν από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης. Οι άστεγοι, συγκεκριμένα, πληρούν τις προϋποθέσεις για συμμετοχή σε προγράμματα που αφορούν την ένταξη ευάλωτων ομάδων στην αγορά εργασίας. Μάλιστα, το πρόγραμμα του ΕΚΤ και του υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού» που αφορά στην προώθηση της κοινωνικής και επαγγελματικής ένταξης των ευάλωτων ομάδων ανέρχεται σε 309.826.121 ευρώ. Επιπλέον, η αντιμετώπιση του προβλήματος της στέγης μπορεί να χρηματοδοτηθεί από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) το οποίο, από το 2010, επιτρέπει την επιλεξιμότητα της παροχής βοήθειας στέγασης σε περιθωριοποιημένες κοινότητες.

Τα ελληνικά επιχειρησιακά προγράμματα όμως, για την περίοδο 2007-2013 που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ δεν προβλέπουν τέτοιου είδους ενέργειες. Μέχρι τον Ιανουάριο 2011, η Επιτροπή δεν διέθετε συγκεκριμένα στοιχεία σχετικά με το εάν οι εθνικές αρχές προβλέπουν να χρησιμοποιήσουν τη νέα αυτή διάταξη στο μέλλον, ούτε για ποιες περιθωριοποιημένες ομάδες. Οι ελληνικές Αρχές δεν είχαν υποβάλει καμία σχετική αίτηση και η Επιτροπή δεν είχε λάβει καμία αίτηση για χρηματοδότηση ειδικά των αστέγων.

Την ίδια στιγμή υπάρχουν αδιάθετα υπόλοιπα στο πρόγραμμα ΕΠΑΝΑΔ (Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού") που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν για αστέγους. Στο τμήμα του ΕΠΑΝΑΔ για την ψυχική υγεία, έχει απορροφηθεί μέχρι τέλος Ιουνίου 2012 μόνο 4%, δηλαδή 10 εκατομ. ευρώ σε διαθέσιμα 241 εκατομ. Σύμφωνα με απάντηση της υφυπουργού Φ. Σκοπούλη σε ερώτησή μας, στόχος είναι η απορρόφηση του 14% έως τη λήξη του προγράμματος στο τέλος του 2013. Άρα θα μείνουν αδιάθετα 200 εκατομ. ευρώ μόνο από το τμήμα για την ψυχική υγεία του ΕΠΑΝΑΔ!

Μέχρι σήμερα, η πλειονότητα των παρεχομένων υπηρεσιών προς τους αστέγους αφορούν φιλανθρωπικού τύπου παροχές, ενώ την ίδια στιγμή δεν υπάρχει θεσμοθετημένη καμία δράση του δημοσίου που να αφορά στην πρόληψη του φαινομένου. Η μόνη «σχετική» -αλλά άκρως ανεπαρκής- ρύθμιση έγινε στο άρθρο 29 του εφαρμοστικού νόμου 4052/2012, παρ. 3-, όπου προβλέπεται έκδοση και δημοσίευση Κοινής Υπουργικής Απόφασης με την οποία ρυθμίζεται η διαδικασία και οι φορείς υλοποίησης καταγραφής των αστέγων. Συνήθης επίσης τακτική της κυβέρνησης, είναι να μεταθέτει την ευθύνη για δράσεις στεγαστικής συνδρομής και φιλοξενίας στους Καλλικρατικούς δήμους, οι περισσότεροι εκ των οποίων, όμως, βρίσκονται στα όρια της χρεωκοπίας, εξαιτίας των μνημονιακών πολιτικών και της συνεχώς μειούμενης χρηματοδότησης.

Επειδή, δεδομένης της οικονομικής κρίσης και των εφαρμοζόμενων μνημονιακών πολιτικών, το πρόβλημα των αστέγων τείνει να πάρει εκρηκτικές διαστάσεις αναδεικνύοντας τώρα, περισσότερο από ποτέ, το έλλειμμα κοινωνικών, στεγαστικών και προνοιακών πολιτικών στην χώρα μας.

Επειδή, το πρόβλημα δε λύνεται μόνο με την καταγραφή των αστέγων, χωρίς ένα συνολικό πρόγραμμα, τόσο πρόληψης του φαινομένου, όσο και, προσωρινής έστω, ανακούφισης των πολιτών οι οποίοι ζουν στο δρόμο.

Επειδή, σε σύντομο χρονικό διάστημα θα μπει ο χειμώνας, γεγονός που θα επιδεινώσει περαιτέρω τις συνθήκες διαβίωσης των αστέγων με ολέθριες συνέπειες για την ήδη επιβαρυσμένη υγεία πολλών εξ αυτών, βάζοντας σε κίνδυνο την ίδια τους τη ζωή

Επειδή, εφαρμογή του συνταγματικά κατοχυρωμένου δικαιώματος στη στέγη (άρθρο 21, παρ.4 "Η απόκτηση κατοικίας από αυτούς που την στερούνται ή που στεγάζονται ανεπαρκώς αποτελεί αντικείμενο ειδικής φροντίδας του Κράτους") παραμένει ακόμα και σήμερα ζητούμενο από την ελληνική Πολιτεία, αφήνοντας χιλιάδες αστέγους εγκλωβισμένους στον φαύλο κύκλο του κοινωνικού περιθωρίου, δημιουργώντας σύγχρονους «Καιάδες»

Επειδή, υπάρχουν εκατοντάδες αναξιοποίητα δημόσια και δημοτικά κτίρια τα οποία θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την κάλυψη των αναγκών των αστέγων.

Επειδή, υπάρχουν προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα οποία μπορεί να ενταχθεί η μέριμνα για τους αστέγους και βάσει των οποίων μπορούν να χρηματοδοτηθούν οι δήμοι για τις αρμοδιότητες που τους αναλογούν.

Ερωτώνται οι κκ. Υπουργοί:

1. Σε ποιες συγκεκριμένες δράσεις θα προβούν για την πρόληψη του φαινομένου της έλλειψης στέγης αλλά και για την αποκατάσταση των αστέγων στον κοινωνικό ιστό; Για ποιο λόγο δεν έχουν μεριμνήσει για την αξιοποίηση προγραμμάτων – π.χ. για ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού - που χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης υπέρ των αστέγων;
2. Σκοπεύουν να δημιουργήσουν το κατάλληλο θεσμικό πλαίσιο, σε συνεργασία με τα συναρμόδια Υπουργεία και τους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ώστε να γίνει αρχικά καταγραφή των αναξιοποίητων δημοσίων και δημοτικών κτιρίων και εν συνεχεία αυτά ή μέρος αυτών να διατεθούν για την κάλυψη των αναγκών (στεγαστικών και υγιεινής) των αστέγων, αξιοποιώντας και ειδικά ευρωπαϊκά κονδύλια προς αυτή την κατεύθυνση;
3. Έχει προχωρήσει η καταγραφή των αστέγων; Ποιός είναι ο ακριβής αριθμός τους; Εάν όχι, θα προχωρήσετε στην άμεση καταγραφή τους;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Στρατούλης Δημήτρης

Καραγιαννίδης Χρήστος

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μπόλαρη Μαρία

Χαραλαμπίδου Δέσποινα

Σταθάς Ιωάννης

Αγαθοπούλου Ειρήνη-Ελένη

Αμανατίδης Ιωάννης

Αμμανατίδου-Πασχαλίδου Ευαγγελία

Βαμβακά Ευγενία
Γάκης Δημήτρης
Γερμανίδης Αθανάσιος
Γεωργοπούλου Σαλτάρη Έφη
Δερμιτζάκης Κωνσταντίνος

Διακάκη Μαρία
Διαμαντόπουλος Ευάγγελος
Διώτη Ηρώ
Δούρου Ειρήνη
Δραγασάκης Ιωάννης
Ζαχαριάς Κωνσταντίνος
Ζερδελής Ιωάννης
Θεοπεφτάτου Αφροδίτη
Κανελοπούλου Μαρία
Κατριβάνου Βασιλική
Καφαντάρη Χαρά
Κοδέλας Δημήτρης
Κουράκης Αναστάσιος
Κουρουμπλής Παναγιώτης
Κριτσωτάκης Μιχάλης
Κυριακάκης Βασίλης
Κωνσταντοπούλου Ζωή
Μητρόπουλος Αλέξης
Μιχαλάκης Νικόλαος

Ξανθός Ανδρέας
Ουζουνίδου Ευγενία
Πάντζας Γεώργιος
Πετράκος Αθανάσιος
Σακοράφα Σοφία
Σαμοϊλης Στέφανος
Σταμπουλή Αφροδίτη
Συρμαλένιος Νικόλαος
Τσουκαλός Δημήτρης

Γ Τ΄

Γ Τ΄

Γ Τ΄ 5